

Izvještaj o radu NVU „Građanski aktivizam“ za
2023. godinu

Sadržaj:

Uvod

1. Realizovani projekti .....
2. Bilans stanja.....
3. Bilans uspjeha .....

UVOD

U 2023. godini, udruženje je ostvarilo značajan napredak kroz realizaciju niza projekata koji su proizašli iz pet javnih poziva, od kojih su četiri potekla od Ministarstva ljudskih i manjinskih prava, dok je jedan proistekao iz inicijative Ministarstva rada i socijalnog staraњa. Ovi projekti su simbol angažmana NVU "Gradjanski aktivizam" u pružanju podrške i ostvarivanju ciljeva u domenu ljudskih prava i socijalne zaštite.

U nastavku će biti detaljno opisane aktivnosti koje su sprovedene, rezultati postignuti tokom realizacije projekata, kao i uticaj koji su isti imali na zajednicu i ciljne korisnike.

Ovaj izvještaj predstavlja sveobuhvatan pregled angažmana nevladinog udruženja Gradjanski aktivizam0 tokom protekle godine, naglašavajući doprinos u izgradnji održivog društva i unapređenju kvaliteta života zajednice.

1. REALIZOVANI PROJEKTI

1.1. Projekat "Reintegrišimo se" uspješno je ostvario svoje ciljeve kroz pažljivo planiranu i efikasnu organizaciju. Koordinacioni tim je jasno definisao zadatke, uspostavljena je uspješna saradnja s eksternim stručnjacima, a postavljeni rokovi i potpisani ugovori omogućili su glatko izvođenje aktivnosti.

Saradnja s JU OS Savo Pejanovic bila je plodonasna, pružajući kvalitetne prostorne uslove za održavanje edukacija uz podršku direktora i pomoćnika direktora.

Telefonsko i terensko anketiranje poslodavaca u različitim lokacijama Crne Gore dodatno je doprinijelo efikasnosti istraživanja.

Projekat je okupio 60 pripadnika RE populacije, podižući svijest o važnosti obrazovanja, borbi protiv prisilnog prosjačenja te informisanju o građanskim pravima i posljedicama ugovorenih brakova. Poseban uspjeh postignut je vidljivim porastom interesa za nastavu.

Saradnja s relevantnim institucijama, uključujući Tužilaštvo, Upravu policije, Upravu za izvršenje krivičnih sankcija, Osnovni sud i Ministarstvo unutrašnjih poslova, pružila je platformu za diskusije o diskriminaciji, anticiganizmu, zapošljavanju i socijalnoj inkluziji pripadnika RE populacije.

Isto tako, publikacija, istraživanje i edukativni film postali su ključni alati za širenje svijesti o položaju RE populacije.

Ovaj projekt, kroz svoju raznovrsnu aktivnost, ne samo da je ostvario svoje ciljeve već je i postavio temelje za dalje napore ka izgradnji inkluzivnijeg društva koje poštuje prava svih građana.

1.2. Realizacija projekta "Društvo svih naroda" predstavlja ključni napredak u podizanju svijesti o jezičkim, kulturnim i identitetskim pravima manjinskih zajednica u toku 2022/2023. godine. Kroz sprovedene edukacije uključujući Savjet Muslimana, Romski savjet, Srpski nacionalni savjet i Albanski nacionalni savjet, postignuti su značajni rezultati u jačanju svijesti o važnosti jednakosti i inkluzivnosti.

Projekat je uspješno implementirao nove modele edukacija usmjerene na suzbijanje predrasuda i sistemskih neravnoteža.

Povećan broj obuka, radionica i kampanja bio je posvećen edukaciji građana o važnosti jednakih prava za sve, neovisno o porijeklu, vjeri ili etničkoj pripadnosti. Ovo je rezultiralo većom osjetljivošću prema diskriminaciji i spremnošću za suočavanje sa predrasudama.

Uvođenje novih antidiskriminacionih modela imalo je značajan uticaj na strukturu i zastupljenost pripadnika/ca manjinskih naroda u organima Uprave za izvršenje krivičnih sankcija. Ove promjene prepoznate su kao potreba za većom inkluzijom i raznolikošću kako bi se bolje odgovorilo na potrebe lica lišenih slobode.

Primjena novih znanja o antidiskriminacionim modelima u institucionalnoj borbi za ravnopravnost manjinskih naroda imala je pozitivan uticaj na proširenje svijesti o raznim vidovima diskriminacije. Takođe, uvođenje ovih modela u Upravi policije jača svijest o važnosti ravnopravnosti i suzbijanja diskriminacije.

Ulaganje u edukaciju, zapošljavanje i afirmativnu akciju za manjinske narode, uz jačanje svijesti o jezičkom identitetu, ključno je za izgradnju inkluzivnog društva u Crnoj Gori koje cijeni i njeguje svoju jezičku i kulturnu raznolikost.

Kroz zajednički angažman i podršku institucijama, ostvaruje se napredak i unapređuje status manjinskih zajednica. Primjena novih antidiskriminacionih modela u Upravi policije, osim širenja svijesti o raznim oblicima diskriminacije, doprinosi povećanju zastupljenosti pripadnika/manjinskih naroda unutar policijskih organa, gradeći povjerenje između policije i građana.

Nastavak primjene ovih modela i podrška raznolikosti mogli bi dalje ojačati borbu protiv diskriminacije unutar policijskih struktura.

Sveobuhvatan rad na projektu obuhvatio je kontakte i edukacije sa svim relevantnim savjetima i organima, a izveštaji i dokumentarni film doprinose promociji kulture i jezika na širem nivou, a isti su dostupni putem YouTube kanala i web stranice udruženja.

1.3. Projekat "Osigurajmo jednakost" postigao je izuzetan uspjeh kroz ostvarivanje svojih ciljeva tokom implementacije raznovrsnih aktivnosti. Ključni faktor uspjeha bio je usklađen i efikasan rad između koordinacionog tima, stručnih saradnika i spoljnih partnera. Transparentna raspodjela zaduženja, precizno definisani vremenski rokovi i potpisani ugovori o djelu predstavljaju temelj efikasnog upravljanja projektom.

Posebno važna bila je jasna definicija ciljne grupe i izrađen plan rada, s naglaskom na edukaciji rukovodećeg kadra medija. Ovo svjedoči o dubokom razumijevanju ciljeva projekta, kao i o potrebi za širenjem svijesti o pravima osoba s invaliditetom.

Projekt je postigao uspješnu komunikaciju s medijima, usvajajući preporuke za smanjenje barijera u radu sa njima, što je značajan korak prema inkluzivnom medijskom prostoru. Edukacije o diskriminaciji lica s invaliditetom, posebno u suradnji s medijskim kućama kao što su RTCG, Nova TV i drugi, doprinose podizanju svijesti o ovoj važnoj temi.

Konferencija "Zabranu višestruke i više sektorske diskriminacije lica sa invaliditetom" donijela je zaključke koji odražavaju angažman svih sektora društva u borbi za prava osoba s invaliditetom. Učešće institucija, ambasadora, NVO-a i drugih pokazuje širinu podrške ovoj važnoj inicijativi.

Dvodnevni trening na temu "Problematika diskriminacije lica sa invaliditetom" pružio je konkretnе preporuke za unapređenje pravne zaštite i povjerenja u rad pravosudnih organa, ističući važnost saradnje između vladinih institucija i nevladinih organizacija za ostvarivanje inkluzivnog društva.

Posjeta upravama Opštine Cetinje i Mojkovac, kao i realizacija edukacija tokom ljetnog perioda, ukazuju na posvećenost svih učesnika projekta, čak i u sezoni odmora. Konkretni zaključci iz posjete Opštini Cetinje i Mojkovac svjedoče o ciljevima ka inkluzivnjem društvu i boljoj podršci osobama s invaliditetom.

U cjelini, projekt "OSigurajmo jednakost" ostvario je značajan napredak u ostvarivanju svojih ciljeva, stvaranju inkluzivnog društva i jačanju svijesti o pravima osoba s invaliditetom.

1.4. Projekat "Zajedno do jednakih šansi" se istakao kao uspješna inicijativa u ostvarivanju rodne ravnopravnosti u crnogorskom društvu. Kroz dobru koordinaciju timova i precizno postavljene ciljeve, projekt je postigao značajne rezultate.

Ključni koraci ka podizanju svijesti o važnosti rodne ravnopravnosti u sektoru sigurnosti ostvareni su kroz sprovedene edukacije sa relevantnim institucijama, uključujući Upravu policije, Ministarstvo unutrašnjih poslova i Upravu za izvršenje krivičnih sankcija.

Saradnja sa organizacijama civilnog društva, kao što su Asocijacija žena, Pokret Evropa sad, Demokratska narodna partija Crne Gore, Nove srpske demokratije i Forum žena Socijaldemokrata Crne Gore, pružila je platformu za dijalog i promociju jednakosti polova u političkom životu.

Analiza negativnih i pozitivnih primjera prakse u društvu, sa fokusom na poboljšanje zakonodavnog i strategijskog okvira, ukazuje na nužnost stalnih npora u izgradnji inkluzivnog društva.

Edukativni film, podržan od strane relevantnih ličnosti, naglašava važnost javne svijesti o rodnoj i polnoj diskriminaciji. Objavljanje filma na sajtu i YouTube kanalu udruženja predstavlja snažan alat za širenje svijesti i podsticanje javne rasprave o ovim ključnim pitanjima.

Projekat, obuhvatajući sprovedene treninge i javne kampanje, jasno manifestuje predanost ostvarivanju ravnopravnosti u društvu.

Doprino je stvaranju pozitivne prakse i postavljanju smjernica za daljnje djelovanje u prevenciji diskriminacije na osnovu roda i pola.

1.5. Projekat "Podrška-Rehabilitacija-Osnaživanje" je ostvario značajne rezultate u ostvarivanju svojih ciljeva usmjerenih ka osnaživanju žena i pružanju podrške žrtvama rodno zasnovanog nasilja.

Vođenje aktivnosti unutar koordinacionog tima i saradnja sa spoljnim partnerima bili su efikasni, uz transparentnu podjelu zaduženja i jasno definisane rokove.

Ciljna grupa i plan rada bili su precizno definisani, što je omogućilo uspješno sprovođenje edukacija i savetovanja. Saradnja sa ženskim nevladinim organizacijama, posebno sa Centrom za socijalni rad, istaknuta je kao značajan doprinos projektu.

Angažovanje stručnih saradnica u sprovodjenju edukacija prema potrebama ciljne grupe, kao i sprovođenje individualnih savetovanja, doprinose efikasnosti rada. Transparentnost u komunikaciji sa relevantnim institucijama postignuta je putem zvaničnih dopisa i dokumenata.

Prijedlozi, potpisani Memorandumi o saradnji i posjete Centru za socijalni rad predstavljaju konkretni napredak ka ostvarenju projektnih ciljeva. Zaključci i preporuke iz razgovora sa predstavnicima institucija i organizacija doprinose daljim naporima u oblasti osnaživanja žena.

Pravna i psihološka podrška žrtvama nasilja pokazala se izuzetno korisnom. Projekat je ostvario značajan uticaj na povećanje svijesti o rodnoj ravnopravnosti, nasilju i diskriminaciji.

Edukativni film, kao ključan proizvod projekta, autentično prikazuje iskustva žrtava i značaj podrške. Promocija filma putem različitih platformi, uključujući YouTube kanal i web stranicu udruženja, doprinosi širenju vidljivosti i podizanju svijesti o rodnoj diskriminaciji.

Udruženje nastavlja svoj posvećeni rad, vjerujući da osnaživanje žena ima dalekosežan i pozitivan uticaj na društvo u cjelini.

2. BILANS STANJA

Bilans stanja 2023

3. BILANS USPJEHA

Bilans uspjeha 2023

PODGORICA, 22.02.2024.

---

m: nvugradjanskiaktivizam@gmail.com

w: www.gradjanskiaktivizam.me

a: Beogradska 32, 81.000 Podgorica

t: +382 69 214 952

PIB: 11057829

Račun: 520-38998-63

